

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๔๕/๒๕๕๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
เกี่ยวกับการดำเนินการอนุมัติเงินกู้และเงินอุดหนุนแก่สหกรณ์ฯ

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นราษฎรตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๓ รายการ คือ รายงานผลการหารือระหว่างเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและนาย ช. ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงพฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งได้พบกันในสถานที่ต่างๆ ภายหลังจากนาย ช. ใช้งานก่อสร้างของสหกรณ์บ้านมั่นคงช้างเผือกทั้งหมด

๑. เอกสารซึ่งเจ้าหน้าที่ของโครงการบ้านมั่นคงภาคเหนือสรุปปัญหาการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคของสหกรณ์บ้านมั่นคงช้างเผือก

๒. เอกสารของโครงการบ้านมั่นคงภาคเหนือซึ่งระบุเหตุผลและความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาตามสายงานเพื่อให้มีการอนุมัติเงินกู้และเงินอุดหนุนต่างๆ แก่สหกรณ์บ้านมั่นคงช้างเผือก ภายหลังจากที่คณะกรรมการสหกรณ์ส่งเอกสารบัญชีปลอมให้กับผู้ตรวจบัญชี และไม่สามารถปิดบัญชีงบดุลของสหกรณ์ได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๕/๒๕๕๔

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีหนังสือ ที่ พม ๕๓๑๐/๖๙๐ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า

รายการที่ ๑ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไม่มีเอกสารดังกล่าวโดยจากข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้มีการพบและพูดคุยกับนาย ข. เพียงเพื่อสอบถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของสหกรณ์บ้านมั่นคงข้างเฟือก เนื่องจากมีการกล่าวถึงบุคคลดังกล่าวว่าทราบข้อเท็จจริงและรายละเอียดของสหกรณ์เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่ามีการบันทึกเป็นรายงานแต่อย่างใด และสืบเนื่องจากการบริหารจัดการของสหกรณ์บ้านมั่นคงข้างเฟือกที่มีปัญหาทำให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ทราบว่ามีผู้ปลอมเอกสารของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไปใช้ประโยชน์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว โดยในกระบวนการสอบสวนพนักงานสอบสวนได้เชิญนาย ข. มาให้ปากคำด้วย ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไม่มีเอกสารการให้ปากคำของ นาย ข. ดังนั้น จึงไม่มีเอกสารดังกล่าว

รายการที่ ๒ จากการตรวจสอบเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารรายการนี้ปรากฏว่าไม่มีเอกสารสรุปปัญหาการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคของสหกรณ์บ้านมั่นคงข้างเฟือกซึ่งจัดทำโดยเจ้าหน้าที่โครงการบ้านมั่นคงภาคเหนือ จึงไม่มีเอกสารดังกล่าวตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

รายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง กล่าวคือ เป็นความเห็นภายในของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในการที่จะอนุมัติเงินกู้หรือเงินสนับสนุนต่าง ๆ ให้แก่สหกรณ์บ้านมั่นคงข้างเฟือกตามภารกิจของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และเนื่องจากการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจต้องมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในหลายชั้น การให้ความอิสระแก่เจ้าหน้าที่ในการเสนอความเห็นอย่างเต็มที่ก่อนมีผลยุติจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จึงไม่อาจเปิดเผยเอกสารดังกล่าวตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๕/๒๕๕๔

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นราษฎรตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประสงค์ต้องการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๓ รายการดังกล่าว สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไม่มีเอกสารรายการที่ ๑ และ ๒ และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ชี้แจงว่าไม่มีข้อมูลรายการที่ ๑ และ ๒ สำหรับรายการที่ ๓ ประกอบด้วยเอกสาร จำนวน ๒ รายการ ได้แก่ เอกสารการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงของโครงการพัฒนาระบบสาธารณสุขปโคค (เงินอุดหนุน) เป็นกรณีที่มีการเบิกจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าของโครงการบ้านมั่นคงภาคเหนือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เห็นว่าเป็นเอกสารที่สามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ และเอกสารการขออนุมัติสินเชื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย (โครงการบ้านมั่นคง) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ (เงินสินเชื่อ) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ไม่สามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ เนื่องจากเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเห็นของผู้ปฏิบัติงานในการที่จะมีความเห็นเบื้องต้นในการเสนอผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องหลายชั้น ซึ่งแต่ละชั้นอาจมีความเห็นที่แตกต่างกันจนกว่าจะได้ข้อยุติ เพื่อให้ความเป็นอิสระแก่ผู้ปฏิบัติงานในการให้ความเห็น และหากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็จะเป็นผลเสียต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์บ้านมั่นคงช้างเผือกได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และ ๒ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) แจ้งว่า ไม่มีเอกสารดังกล่าว จึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อตามที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ชี้แจงผู้อุทธรณ์สามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้หรือไม่เฉพาะรายการที่ ๓ ซึ่งได้แก่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๕/๒๕๕๔

เอกสารการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงของโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค (เงินอุดหนุน) เห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องโปร่งใสและประชาชนสามารถตรวจสอบดูได้ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับการขออนุมัติสินเชื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย (โครงการบ้านมั่นคง) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ (เงินสินเชื่อ) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ประมวลทำความเข้าใจเห็นเสนอแนะในการตัดสินใจในการดำเนินการเกี่ยวกับการอนุมัติสินเชื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย (โครงการบ้านมั่นคง) ซึ่งกระบวนการนี้ต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ประกอบกับการอนุมัติสินเชื่อดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เปิดเผยรายการที่ ๓ ได้แก่ เอกสารการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการบ้านมั่นคงของโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค (เงินอุดหนุน) และเอกสารการอนุมัติสินเชื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย (โครงการบ้านมั่นคง) ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ (เงินสินเชื่อ) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔๕/๒๕๕๔

นายอีกหาญ โตมรศักดิ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์